गाउँ सभाको १७ औं अधिवेशन २०८१ असार १० गते

सोमबार

उपाध्यक्ष **मैना कुमारी रावल बोहरा** ले

प्रस्तुत गर्नु भएको

आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को

बजेट वक्तव्य

आलिताल गाउँपालिका

डडेल्धुरा

२०८१

www.aalitalmun.gov.np

सभाध्यक्ष महोदय

१. आलिताल गाउँपालिकाको उपाध्यक्षको हैसियतले आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को बजेट प्रस्तुत गर्न यस सम्मानित सभामा उपस्थित भएको छु ।

२. नेपालका प्रथम शहीद लखन थापा, २००७ सालको परिवर्तन, २०४६ सालको आन्दोलन, २०५२ सालको जनयुद्ध, २०६२/६३ को जनआन्दोलन, मधेश आन्दोलन, आदिबासी जनजाति आन्दोलन लगायतका सम्पूर्ण लोकतान्त्रिक आन्दोलनका महान शहीदहरूप्रति हार्दिक श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दछु । बेपत्ता परिवार, घाइते, अपाङ्गता भएका व्यक्ति लगायत सबै जनसमुदायप्रति उच्च सम्मान प्रकट गर्दछु।

३. नेपाल सरकारको सोह्रौ योजना, आलिताल गाउँपालिकाको दोस्रो पञ्चवर्षिय योजना, संघ र प्रदेश सरकारबाट प्राप्त मार्गदर्शन, आलिताल गाउँपालिकाको नीति तथा कार्यक्रम, कार्यपालिकाका विषयगत समिति, संघसंस्था, विद्वत वर्ग, निजी क्षेत्र, विकास साझेदार एवं सञ्चार क्षेत्र लगायत आम नागरिकबाट प्राप्त सल्लाह सुझाव समेतलाई प्राथमिकतामा राखेको छु।

४. नागरिकको जीवनमा अनुभूतयोग्य परिवर्तन हासिल गर्ने उद्देश्य पूरा गर्ने गरी यो बजेट तर्जुमा गरेको छु।

५. मुलुकमा संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र घोषणा भए सोह्र वर्ष तथा स्थानीय तह गठन भएको सात बर्ष पूरा भएको छ । यस अवधिमा आर्थिक तथा सामाजिक क्षेत्रमा महत्वपूर्ण उपलब्धि हासिल भएका छन् ।

६. बजेटलाई आर्थिक तथा सामाजिक क्षेत्रमा देखिएका चुनौती सम्बोधन गर्दै आम नागरिकमा आत्मविश्वास र आशा जगाउने दस्तावेजको रूपमा प्रस्तुत गरेको छु । समृद्ध नेपाल, सुखी नेपालीको राष्ट्रिय आकांक्षा पूरा गर्न यस बजेटले सहयोग पुग्ने विश्वास लिएको छु ।

सभाध्यक्ष महोदय,

अब म बजेटका उद्देश्य तथा प्राथमिकता प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहन्छु ।

"आत्मनिर्भर र समृद्ध गाउँपालिका" निर्माण गर्ने ध्येयका साथ बजेटको उद्देश्य देहायअनुसार उल्लेख गरेको छुः

(क) कृषि, लघु उद्योग र सेवा क्षेत्रको आधुनिकीकरण, व्यावसायीकरण र बजारीकरण मार्फत उत्पादन एवम् उत्पादकत्व अभिवृद्धि गरि उच्च र दिगो आर्थिक बृद्धि हासिल गर्ने ।

(ख) महामारी र विपदबाट शिथिल भएको आर्थिक तथा सामाजिक क्षेत्रलाई पुनर्स्थापित गरी यस क्षेत्रमा भएको क्षति न्यूनीकरण गर्दै समष्टिगत आर्थिक स्थायित्व कायम गर्ने ।

(ग) सरकारी, निजी र सहकारी क्षेत्रको सहकार्यमा लगानी तथा क्षमता अभिवृद्धि गरी रोजगारी र स्वरोजगारका अवसर सिर्जनामार्फत गरिबी निवारणमा सहयोग गर्ने ।

(घ) उपलब्ध स्रोत साधनको समन्यायिक तथा अधिकतम परिचालनबाट सन्तुलित, समावेशी, आत्मनिर्भर र समाजवाद उन्मुख अर्थतन्त्र निर्माणमा टेवा पुयाउने ।

(ङ)सार्वजनिक सेवा प्रवाहलाई गुणस्तरीय सुचनाप्रविधिमैत्री, सेवाग्राहीमैत्री र सर्वसुलभ बनाई सरकारप्रतिको जनविश्वास अभिवृद्धि गर्ने ।

सभाध्यक्ष महोदय,

अब म उल्लिखित बजेटका उद्देश्य पूरा गर्न तय गरिएका प्राथमिकता प्रस्तुत गर्दछु ।

बजेटका प्राथमिकता निम्नानुसार निर्धारण गरेको छुः

(क) कृषि तथा पशुपन्छी क्षेत्रको व्यावसायीकरण, आधुनिकीकरण, सामुहिकीकरण र बजारीकरण ।

(ख) वन, जैविक विविधता तथा जलाधारको संरक्षण र प्राकृतिक स्रोत साधनको दिगो व्यवस्थापन तथा दिगो सदुपयोग ।

(ग) स्वदेशी तथा स्थानीय श्रम, सीप, पूँजी र प्रविधिमा आधारित लघु, घरेलु तथा साना उद्योग, पेशा, व्यवसायको जगेर्ना र प्रवर्द्धनमार्फत रोजगारी तथा स्वरोजगारको अवसर सिर्जना र गरिबी निवारण ।

(घ) दिगो, गुणस्तरीय र प्रतिफलदायी भौतिक पूर्वाधार निर्माण ।

(ङ) सर्वसुलभ र गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवा पहुँच ।

(च) गुणस्तरीय शिक्षा, खेलकूद, भाषा, साहित्य, कला र संस्कृतिको संरक्षण, प्रबर्द्धन र विकास ।

(छ) आर्थिक, सामाजिक, राजनीति र सांस्कृतिक रुपमा पछिपरेका वर्ग, क्षेत्र, लिङ्ग र समुदायको सशक्तिकरण मार्फत सन्तुलित, समन्यायिक, समावेशी एवम् समानुपातिक विकास |

(ज) बिधुतिय शासन (e-governance) मार्फत गुणस्तरीय सार्वजनिक सेवामा सहज पहुँच, भ्रष्टाचार निवारण र सुशासन अभिवृद्धि

सभाध्यक्ष महोदय,

अब म बजेट तर्जुमाका आधारहरु प्रस्तुत गर्न चाहन्छु ।

बजेट तर्जुमा गर्दा देहायका बमोजिम आधारहरु लिएको छु ।

(क) नेपालको संविधान र संविधानमा उल्लेखित राज्यका निर्देशक सिद्धान्त तथा नीतिहरु ।

(ख) संविधानका अनुसूची ८ र ९ मा उल्लेखित स्थानीय तहको एकल तथा साझा अधिकारको सूची

(ग) दिगो विकासका लक्ष्यहरु ।

(घ) स्थानीय सरकार संचालन ऐन, अन्तर सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोग ऐन ।

(ङ) नेपाल सरकारको वार्षिक बजेट वक्तव्य र आर्थिक ऐनहरु ।

(च) संघीय सरकारको १६ औं योजना, सुदुर पश्चिम प्रदेश सरकार र आलिताल गाउँपालिकाको आवधिक योजना |

(छ) स्थानीय तहको वार्षिक योजना तथा बजेट तर्जुमा मार्गदर्शन ।

(ज) नेपाल सरकारले अन्तराष्ट्रिय जगतमा जनाएका प्रतिवद्धता र सृजित दायित्व ।

(झ) प्रदेश सरकारको वार्षिक बजेट वक्तव्य र प्रदेश आर्थिक ऐनहरु ।

(ञ) एकिकृत आर्थिक संकेत तथा वर्गिकरण र व्याख्या, २०७४ ।

(ट) आलिताल गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०८१।०८२ को नीति तथा कार्यक्रम ।

(ठ) गाउँपालिकाका जनप्रतिनिधि ज्युहरु, राजनीति दल, विषयगत शाखा, निजी क्षेत्र, संचार जगत, बुद्धिजिवि वर्गबाट प्राप्त राय सुझावहरु समेटी बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गरिएको छ ।

सभाध्यक्ष महोदय,

अब म चालु आर्थिक वर्ष २०८०।०८१ जेष्ठ मसान्तसम्मको संशोधित अनुमानित आय आम्दानी र खर्चको विवरण (रकम रु हजारमा) प्रस्तुत गर्न चाहन्छु ।

चालु आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा रू ४७ करोड ६४ लाख ४० हजार रकम बिनियोजन गरिएकोमा रू ३७ करोड ४९ लाख ४९ हजार खर्च हुने संशोधित अनुमान छ, जुन कूल बजेटको ७६.६ प्रतिशत हुन आउँछ।हालसम्मको यथार्थ खर्च रू २९ करोड ६८ लाख ४२ हजारमध्ये चालु खर्च रू २० करोड ३६ लाख ६८ हजार, पुँजीगत खर्च रू ९ करोड ३१ लाख ७३ हजार खर्च भएको देखिन्छ,जुन विनियोजनको ६२.३ प्रतिशत हुन आउँछ।

<u>सभाध्यक्ष महोदय,</u>

अब म आगामी आर्थिक वर्ष २०८१।०८२ को कार्यक्रम तथा विनियोजन प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहन्छुः

<u>कृषि तथा पशुपंछी</u>

आधुनिक र व्यावसायिक कृषि प्रणालीको माध्यमद्वारा कृषि उत्पादन तथा उत्पादकत्वमा वृद्धि गरी स्थानीय समुदायहरुको आर्थिक तथा सामाजिक विकासमा विशेष जोड दिईने छ । सरकारी निकायहरु, दातृ निकायहरु एवं गैरसरकारी संघसंस्थाहरुसँगको समन्वय र सहकार्यमा "एक गाउँ, एक उत्पादन" कार्यक्रम कृषि क्रान्तिको रुपमा संचालन गरिने छ । यस अन्तरगत व्यवसायिक फलफुल खेति, तरकारी खेति, मसला खेती, जर्सीगाई, भैसी पालन, बाख्रापालन, बंगुरपालन, कुखुरापालन, मौरीपालन, मत्स्यपालन लगायत अन्य कृषि तथा पशुजन्य व्यवसायका लागि पकेट क्षेत्रको रुपमा कार्यान्वयन र विकास गर्न विशेष जोड दिईनेछ, साथै यस्ता क्रियाकलापमा बेरोजगार युवा जनशक्तिलाई आवद्ध गराई रोजगारी सृजनाका साथै उत्पादन र उत्पादकत्व वृद्धि गर्न जोड दिईनेछ । यसका लागि आवश्यक रकम विनियोजन गरेको छु

<u>भूमि व्यवस्था तथा सहकारी</u>

गाउँपालिका अन्तर्गत रहेका भूमिहिन, मुक्तहलिया तथा सुकुम्बासीहरुको पहिचान तथा तथ्यांक अद्यावधिक गरी उनीहरुको उत्थानका लागि आवश्यक पहल गरिनेछ । गाउँपालिका अन्तर्गत बाँझो अवस्थामा रहेका जग्गाको तथ्यांक संकलन गर्दै त्यस्ता जग्गालाई आवादी गरी उत्पादन र उत्पादकत्व वृद्धि गर्ने सम्बन्धमा आवश्यक कार्यविधि बनाई कार्यान्वयन गरिनेछ । यसका लागि आवश्यक रकम विनियोजन गरेको छु ।

सहकारीलाई उत्पादनमूलक बनाई सहकारीको माध्यमबाट र प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रमको माध्यमबाट आर्थिक विकासको प्रमुख साझेदारका रुपमा विकासित गर्ने नीति लिइने छ । सहकारीहरुको विकास, विस्तार र नियमन तथा सहकारीबाट पूँजी निर्माण गरी रोजगारी श्रृजना गर्न सक्ने नीति लिइने छ । दैनिक उपभोग्य वस्तु, कृषि, वन, मत्स्य, मह उत्पादन, पशुजन्य पदार्थ, वितरण र विक्री गर्ने सहकारीहरुलाई अनुदानको व्यवस्था गरी गाउँपालिकाको प्रमुख वस्तीहरुमा सुपथ मुल्यका सहकारी पसलहरु संचालन गर्न प्रोत्साहित गरिनेछ ।सहकारीहरुको नियमन र व्यवस्थापनको लागि सहकारी ईकाई लाई सक्रिय बनाईनेछ। यसका लागि आवश्यक रकम विनियोजन गरेको छु ।

लघुउद्यम विकास

संघीय सरकारको सशर्त अनुदान तथा गाउँपालिकाको साझेदारीमा गाउँपालिका स्तरीय गरिवी निवारणका लागि लघु उद्यम विकास कार्यक्रम संचालन गरिनेछ । यसका लागि आवश्यक रकम विनियोजन गरेको छु ।

वन, वतावरण व्यवस्थापन

स्वच्छ, सफा, हरित आलिताल गाउँपालिका वनाउने नीतिलाई अवलम्बन गरिनेछ, साथै क्षेत्रगत कानून मापदण्ड निर्धारण गरी कार्यान्वयन गरिनेछ । सामुदायिक, कवुलियती वन, धार्मिक वनको अवधारणा प्रभावकारी रुपमा कार्यान्वयन गर्न सम्बन्धित निकायमा आवश्यक समन्वय र पहल गरिनेछ । नदी / खोला किनार, नदी / खोला उकास, सार्वजनिक खालि जग्गा, पाखा तथा सडक किनारमा वृक्षारोपणलाई अभियानको रुपमा संचालन गरिनेछ ।भू-क्षय, बाढी, पहिरो, मरुभूमिकरण तथा वातावरणीय असन्तुलन र बिनाशको रोकथाम गर्न "सबै एकजुट भई हातेमालो गरौं, वनविनाश हुनबाट जोगाऔं" भन्ने नाराका साथ वनजंगलको संरक्षण गरिनेछ । यसका लागि आवश्यक रकम विनियोजन गरेको छु ।

संस्कृति तथा पर्यटन प्रबर्द्धन

सम्भाव्य देखिएका गाउँपालिका भित्रका धार्मिक, पर्यटकीय स्थल एवं संस्कृतिको अभिलेखिकरण, पूर्वाधार निर्माण, संरक्षण र प्रचार प्रसार गरिनेछ । धार्मिक र पुरातात्विक महत्वका जिर्ण सम्पदाहरु, विभिन्न देवी देवताका मन्दिर तथा धार्मिक स्थलहरुको संरक्षण र संवर्द्धन, मर्मत सम्भार र विकासका लागि आवश्यक पहल गरिनेछ ।परम्परागत मेला, जात्रा तथा पर्वहरुको संरक्षण, सम्बर्द्धन तथा व्यवस्थापनलाई प्रभावकारी वनाईनेछ ।लोकसंस्कृति, भाषा, भेषभुषा, चालचलन आदिको भिडियो डकुमेन्ट्री लगायतका माध्यमबाट संरक्षित गर्ने नीति लिइनेछ । साथै स्थानीय कला, संस्कृतिको संरक्षण, सम्बर्द्धन र विकासका लागि समय सापेक्ष विभिन्न क्रियाकलापहरु संचालन गरिनेछ । यसका लागि आवश्यक रकम विनियोजन गरेको छु ।

सडक पूर्वाधार

सबै वडा एवं वस्तीमा ट्र्याक कटिङ्ग भई आंशिक तथा पूर्णरुपले यातायात सुचारु भएका सबै सडकहरुको मर्मत कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ, साथै ट्र्याक कटिङ्ग गर्न अधुरा रहेका सडकहरुलाई विशेष प्राथमिकता दिई कार्यान्वयन गरिनेछ । यसका लागि आवश्यक रकम विनियोजन गरेको छु ।

उर्जा क्षेत्रको व्यवस्थापन

वजारक्षेत्र, धार्मिक स्थलहरु तथा अन्य सार्वजनिक स्थानहरुमा सौर्य बत्ती जडान गर्न आवश्यक पहल गरिनेछ, साथै विभिन्न संघसंस्था र स्थानीय समुदायसँगको सहकार्यमा नविकरणीय तथा वैकल्पिक उर्जा सम्बन्धी योजना तथा कार्यक्रमहरु (सोलार सिस्टम, वायो ग्यास, गोवरग्याँस आदि) संचालन गरी उर्जा संकट न्युनिकरण गर्न आवश्यक पहल गरिनेछ । यसका लागि आवश्यक रकम विनियोजन गरेको छु ।

आवास तथा भवन निर्माण

संघीय सरकार र गाउँपालिको साझेदारीमा निर्माण प्रक्रियामा रहेको गाउँपालिकाको प्रशासकीय भवन निर्माण सम्पन्न गरिने छ । यसका लागि गाउँपालिकाबाट व्यय हुने गरी आवश्यक रकम विनियोजन गरेको छु ।

संघीय सरकारसँगको साझेदारीमा गाउँपालिकाको कार्यालयमा प्रशासनिक भवनको निर्माण कार्यसम्पन्न हुने चरणमा रहेको र प्रदेश सरकारसँगको साझेदारीमा वडा नं. ६, र ७ को कार्यालयका भवन निर्माण गरिनेछन् । यसका लागि रकम विनियोजन गरेको छु ।

संघीय सरकारको विशेष अनुदानमा यस गाउँपालिकाको वडा नं. २ मा रहेको गांखेत स्वास्थ्य चौकी निर्माण तथा स्तरोन्नती कार्यलाई संघीय सरकारको सहयोगमा निर्माण सम्पन्न गरिनेछ।

खानेपानी तथा सरसफाई

संघीय सरकारको सशर्त अनुदानमा गाउँपालिका स्तरीय खानेपानी सेवा विस्तार तथा पुर्नस्थापना कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।गाउँपालिकाको आवश्यकता अनुरुप खानेपानी क्षेत्रको बिकास र विस्तारको लागि आवश्यक नीति तथा कार्यविधीहरु निर्माण गरी गाउँपालिकामा रहेको खानेपानी तथा सरसफाई (WASH) शाखालाई सुदृढ गर्दै आवश्यक जनशक्ति समेत व्यवस्थापन गरिनेछ। यसका लागि आवश्यक रकम विनियोजन गरेको छु ।

नदी नियन्त्रण

संघीय सरकारको विशेष अनुदानमा आलिताल गाउँपालिका वडा नं. ४, ५ र ८ मा पर्ने सुनखोला- जुडेखोला नदी कटान कार्यलाई नियन्त्रण गर्न तटबन्ध निर्माण गरिनेछ ।

सभाध्यक्ष महोदय,

स्वास्थ्य क्षेत्र तर्फ

नेपाल सरकारले निशुल्क गरेका सबै औषधी तथा स्वास्थ्य सेवाहरु अस्पताल तथा स्वास्थ्य केन्द्रहरुबाट निःशुल्क र सर्वसुलभ रुपमा उपलब्ध गराउने व्यवस्था मिलाइने छ । गाउँपालिका अन्तरगत सबै वडामा संचालनमा रहेका स्वास्थ्य सेवा केन्द्र एवं बर्थिङ्ग सेन्टरहरुलाई थप व्यवस्थित र सुविधा सम्पन्न बनाउन विशेष जोड दिइनेछ । साथै आवश्यकता अनुसार स्वास्थ्य क्लिनिक तथा खोप केन्द्रहरु व्यवस्थापन गरी स्वास्थ्य सेवा सर्वसुलभ र भरपर्दो बनाउन विशेष जोड दिईनेछ । यसका लागि आवश्यक रकम विनियोजन गरेको छु ।

एम्बुलेन्स सेवालाई थप व्यवस्थित र सर्वसुलभ बनाईनेछ । आर्थिक अवस्था कमजोर / विपन्न भएका, सर्पदंशका विरामी, दूर्घटनामा परी गम्भिर घाइते भएका, जटिल तथा कडा रोग लागेका वेसाहारा एकल महिला, प्रसुती अवस्थाका महिलालाई स्वास्थ्य संस्थाले प्रेषण गरेमा उपचार हुने स्वास्थ्य संस्था सम्म निःशुल्क एम्बुलेन्स उपलब्ध गराईनेछ । आम गाउँपालिकावासीहरुलाई विशेषज्ञ सहितको स्वास्थ्य सेवा उपलब्ध गराउन यसै वर्ष देखि यसै बर्ष देखि घुम्ति शिबिरको व्यवस्था गरिनेछ । यसका लागि आवश्यक रकम विनियोजन गरेको छु ।

शिक्षा यूवा तथा खेलकूद

गाउँपालिका अन्तरगतका सम्पूर्ण सामुदायिक विद्यालयहरु तथा समुदायमा संचालित प्रारम्भिक बालविकास कक्षाहरुलाई निरन्तरता दिदै थप व्यवस्थित गर्दै लगिनेछ । साथै, आवश्यकताका आधारमा सामुदायिक विद्यालयहरुमा गाउँपालिकास्तरिय अनुदान शिक्षक दरबन्दीको व्यवस्थापन गरिनेछ । साथै गाउँपालिकास्तरिय राष्ट्रपति रनिङ्ग शिल्ड प्रतियोगिता र अध्यक्ष कप भलिवल प्रतियोगिता व्यवस्थित र भव्यरुपमा आयोजना गरी सम्पन्न गरिनेछ । जसका लागि आवश्यक रकम विनियोजन गरेको छु ।

संघीय सरकारको शसर्त अनुदानमा यस गाउँपालिकाको वडा नं. ८ मा निर्माणाधिन गाउँपालिका स्तरीय खेलकूद मैदानलाई आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा थप स्तरोन्नती गरिनेछ । यसका लागि रकम विनियोजन गरेको छ ।

लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशिकरण

दलित, आदिवासी जनजाती, अपांग, अल्पसंख्यक तथा पछाडि परेका लक्षित वर्गको उत्थान, संरक्षण र विकासका लागि आयआर्जन, सीप विकास, तालिम, रोजगारी, व्यवसाय विकास जस्ता विशेष योजना तथा कार्यक्रमहरु संचालन गरिनेछ, साथै गरिब, विपन्न, अल्पसंख्यक वर्गको पहिचान, वर्गिकरण गरी राहत कार्डको व्यवस्था मिलाईनेछ । यसका लागि आवश्यक रकम विनियोजन गरेको छु ।

महिलाहरुमाथि हुने घरेलु हिंसा न्यूनिकरण र महिला सशक्तिकरणका कार्यक्रमहरुलाई प्रभावकारी रुपमा कार्यान्वयन गरिनेछ । समाजमा रहेका कुरीति, कुसंस्कार, लैंगिक हिंसा विरुद्ध चेतनामूलक कार्यक्रम तथा अभियान संचालन गरिनेछ । यसका लागि आवश्यक रकम विनियोजन गरेको छु ।

सार्वजनिक सेवा र शासकीय सुधार

संघीय सरकार, प्रदेश सरकार र गाउँपालिकाको साझेदारीमा गाउँपालिकाको विद्युत्तीय शासनलाई प्रवर्द्धन गर्न नवप्रवर्तन परियोजनाबाट संचालित कार्यक्रमको स्तरोन्नती गरिनेछ ।सूचना प्रबिधि शाखाको सुदृढीकरण गरी बिधुतिय शासन (e-governance) मार्फत गुणस्तरीय सार्वजनिक सेवामा सहज पहुँच, भ्रष्टाचार निवारण र सुशासन अभिवृद्धि गरिनेछ। सार्वजनिक सेवा प्रवाहलाई गुणस्तरीय सुचनाप्रविधिमैत्री, सेवाग्राहीमैत्री र सर्वसुलभ बनाई सरकारप्रतिको जनविश्वास अभिवृद्धि गरिनेछ। यसका लागि गाउँपालिकाको संचित कोषबाट व्यय हुने गरी आवश्यक रकम विनियोजन गरेको छु ।

विपद व्यवस्थापन

गाउँपालिका स्तरीय विपद व्यवस्थापन समितिलाई सशक्त र क्रियाशिल बनाईनेछ । गाउँपालिकाको विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना निर्माण गरी कार्यान्वयन गरिनेछ । यसै गरी प्राकृतिक प्रकोपजन्य घटना न्यूनिकरण गर्न सरोकारवाला निकाय तथा संघसंस्थाहरुसँगको समन्वय र सहकार्यमा विपद व्यवस्थापनसँग सम्बन्धित आवश्यक सामाग्रीहरु जगेडा राखिनुका साथै वडा स्तरमा विपद व्यवस्थापन कार्यदल गठन तथा परिचालन गरिनेछ ।

विपद रोकथाम, नियन्त्रण तथा व्यवस्थापनको लागि गाउँपालिकाको प्रकोप व्यवस्थापन कोष परिचालन गरिनेछ र विपद् तथा महामारी व्यवस्थापनका लागि परिस्थिति एवं आवश्यकतानुसार तत्काल योजना तथा कार्यक्रम बनाई प्रभावकारी कार्यान्वयन गरिनेछ । यसका लागि आवश्यक रकम विनियोजन गरेको छु ।

वडागत योजना तथा कार्यक्रम

आलिताल गाउँपालिका अन्तर्गतका ८ वटै वडा कार्यालयको प्रशासनिक खर्चका लागि प्रतिवडा रू ६ लाखका दरले रकम विनियोजन गरेको छु । प्रत्येक वडाले प्राथमिकीकरण गरे अनुरूपमा योजना तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्न आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु ।

गाउँपालिका प्रशासनिक खर्चः

गाउँपालिका प्रशासनिक तथा चालु र पुजीगत खर्च रकम रू ६ करोड ६३ लाख १५ हजार रकम विनियोजन गरेको छु। जुन रकम कर्मचारी तलब भत्ता र प्रशासनिक कार्यसञ्चालनमा खर्च गरिनेछ।

जनप्रतिनिधिहरूको सेवा सुविधा प्रदेश कानूनले निर्धारण गरे बमोजिम इन्धन सुविधा समेत सेवा सुविधामै समावेश गरी मासिकरूपमा बैंक खातामार्फत उपलब्ध गराईनेछ। साथै, कार्यालयमा कार्यरत इन्धन सुविधा पाउँने कर्मचारीहरूको रकम निजहरूलाई मासिकरूपमा बैंक खाता मार्फत उपलब्ध गराईने व्यवस्था गरिएको छ। त्यसैगरी, गाउँपालिका अध्यक्ष, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत र आर्थिक प्रशासन शाखा प्रमुखलाई मात्र घरभाडा सुविधा उपलब्ध गराईनेछ। सवारी साधनको मितव्ययी ढङ्गले उपयोगको लागि सवारी साधन मर्मत खर्चलाई न्यूनीकरण गरिनेछ। प्राविधिक कर्मचारीको फिल्ड भत्तालाई निरन्तरता दिइएको छ।

विषयगत शाखातर्फः

गाउँपालिका अन्तर्गत रहेका शिक्षा, युवा तथा खेलकुद शाखा, स्वास्थ्य शाखा, कृषि तथा पशुपन्छी विकास शाखा, रोजगार सेवा केन्द्र, महिला, बालबालिका तथा जेष्ठ नागरिक शाखा, सूचना प्रविधि शाखा, सामाजिक सुरक्षा तथा पञ्जीकरण शाखा आदिको कार्यसञ्चालन तथा योजना कार्यक्रमका लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरिएको छ।

गाउँपालिका योजना तथा कार्यक्रम

आलिताल गाउँपालिकाले जनताको आकांक्षालाई सम्बोधन गर्न गाउँपालिकास्तरिय योजना तथा कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्न आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छ।

सभाध्यक्ष महोदय.

अब म माथिका क्षेत्रगत कार्यक्रम कार्यान्वयनका लागि बजेट विनियोजन र स्रोत व्यवस्थापनको अनुमान प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहन्छु।

आगामी आर्थिक वर्षका लागि कुल खर्च रू ४२ करोड ३१ लाख ५४ हजार विनियोजन गरेको छु।कुल विनियोजनमध्ये चालुतर्फ रू २७ करोड २९ लाख ३४ हजार ३ सय ३० अर्थात ६४.५० प्रतिशत, पुंजीगततर्फ रू १५ करोड २ लाख १९ हजार ६ सय ७० अर्थात ३५.५० प्रतिशत रहेको छ। यो खर्च अनुमान चालु आर्थिक वर्षको विनियोजनको तुलनामा १२.५९ प्रतिशतले कमी हो।

आगामी आर्थिक वर्षका लागि अनुमान गरिएको कुल खर्च व्यहोर्ने स्रोत मध्ये संघीय सरकार समानीकरण अनुदानबाट रू ८ करोड ३२ लाख, संघीय राजस्व बाँडफाँडबाट रू ९ करोड ९० लाख ९९ हजार ९ सय ९९, सुदूरपश्चिम प्रदेश समानीकरण अनुदानबाट रू ७० लाख ८३ हजार, प्रदेश राजस्व बाँडफाँडबाट रू २५ लाख २४ हजार र आन्तरिक स्रोतबाट रू १ करोड ६५ लाख १।संघीय सशर्त, विशेष र समपुरक अनुदानबाट रू १९ करोड ८० लाख ४७ हजार र प्रदेश समपुरक र विशेष अनुदानबाट रू १ करोड ६७ लाख प्राप्त हुनेछ।

सभाध्यक्ष महोदय.

बजेट तर्जुमा प्रक्रियामा आ-आफ्नो तर्फबाट रचानात्मक सुझाव दिनुहुने राजनीति दल, संघीय तथा प्रदेश सभाका सदस्यज्यू, निजी क्षेत्र तथा सहकारी क्षेत्र, राष्ट्रसेवक कर्मचारी, सामुदायिक तथा सामाजिक संघ-संस्था, संचार जगत र देश विदेशमा रहनु भएका गाउँपालिकावासीहरुलाई हार्दिक धन्यवाद ज्ञापन गर्दछु

अन्तमा, प्रस्तुत बजेट तथा कार्यक्रमको सफल कार्यान्वयन र अनुगमन मूल्यांकनबाट मात्र " आत्मनिर्भर र समृद्ध गाउँपालिका " निर्माण गर्ने गाउँपालिका सरकारको दीर्घकालिन सोचलाई साकार पार्न सकिन्छ । बजेट कार्यान्वयनको अभियानमा सक्रिय सहभागिता एवम् सार्थक सहयोगका लागि सबै सरोकारवाला पक्षलाई हार्दिक आव्हान गर्दछु । सबै दिदिबहिनी तथा दाजुभाईहरुलाई आलिताल गाउँपालिकाको विकास प्रयासमा सरिक भई नागरिकको जीवनस्तरमा उल्लेखनीय परिवर्तन ल्याउन एकजुट हुन समेत हार्दिक अनुरोध गर्दछु ।

धन्यवाद ।

मिति २०८१ असार १० गते

मैना कुमारी रावल (बोहरा)

उपाध्यक्ष

आलिताल गाउँपालिका, डडेल्धुरा

सुदुर पश्चिम प्रदेश, नेपाल